

**LUKA
NA
YOHANA**

MBC ISOMO #9

Igitabo Cyifashishwa n'Umuyobozi

Gahunda ya Mesiya

Igice cya 1

Isomo ry'Amajwi: Isezerano Rishya #19

Intego: Kuvuga umwanditsi, intego, n'inyigisho nkuru zo mu Butumwa bwiza bwanditswe na Luka.

“Umwuka w’Uwiteka ari muri jye, nicyo cyatumye ansigira, kugira ngo mbwirize abakene ubutumwa bwiza. Yantumye kumenyesha imbohe ko zibohorwa, n’impumyi ko zihumuka, no kubohora ibisenzegeri, no kumenyesha abantu iby’umwaka Umwami agiriyemo imbabazi.” —Luka 4:18-19 (Yesaya 61:1-2)

Ubu tumaze kwiga igitabo cya Matayo, noneho tugiye gukomereza mu bindi bitabo by’ubutumwa bwiza, ariko ntabwo turibwige igitabo cya Mariko, kuko ibiri mu gitabo cya Mariko byose biri no mu bindi bitabo by’ubutumwa bwiza uko ari bitatu. Ubu rero tugiye guhera ku butumwa bwiza bwanditswe na Luka, umugabo wari wize cyane, yari umuganga kandi yagendanye na Pawulo maze amenya

iby’ubuzima bwa Kristo abumenyeshejwe n’ababanye na Kristo. Ntabwo yari mu mu ntumwa 12, biranashoboka ko atari Umuyuda. Yari Umugiriki kandi ubutumwa yanditse yabwandikiye Tewofilo- risobanuye ngo “umukunzi w’Imana”, nawe yari Umugiriki. Luka yari umwanditsi w’umuhanga maze yandika neza amateka y’ukuntu byagenze.

Ubutumwa bwanditswe na Luka bukundwa cyane n’abantu benshi kuko Luka agaragaza Mesiya ashimangira ubumuntu bwa Kristo nk’Imana yigize umuntu. Agaragaza impuhwe za Kristo n’ukuntu yisanishije natwe. Ubutumwa bwa Luka bwose tububonamo ubumuntu bwa Kristo.

Ubutumwa bwa Luka bufite umwihariko wabwo. Mu migani ya Yesu myinshi, nk’inkuru y’Umwana w’Ikirara n’Umusamariya Mwiza zisangwa mu butumwa bwiza bwanditswe na Luka gusa. Luka niwe utubwira byinshi ku mavuko n’ubuto bwa Yesu kurusha abandi banditsi b’ubutumwa bwiza. Luka adusobanurira neza ndetse akaduha ishusho ya Yesu Kristo idufasha kumenya neza Umwana w’Imana n’Umwana w’Umuntu uko yari, n’uko ari ubu. Luka kandi atubwira iby’umurimo Yesu yaje gukora mu isi.

1. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Luka yari mu ntumwa 12 za Yesu.
 2. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Luka ntabwo yanditse igitabo cy'ubutumwa bwiza gusa, ahubwo yanditse n'igitabo cy'Ibyakozwe n'Intumwa.
 3. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Luka ntabwo yari yarize cyane, kandi ibyo yanditse bigaragaza atari umunyamateka mwiza.
 4. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu yavuze mu mvugo isobanura umugambi we ko yaje kubwiriza abakene ubutumwa bwiza, kubohora ibisenzegeri, no guhumura impumyi, ariko kandi ntabwo ibyo bintu yigeze abikora.
- Cyeretse nibihindurwa, naho ubundi urasabwa guhitamo igisubizo kimwe gusa cya buri kibazo.
5. Huza ibi bitabo by'ubutumwa bwiza n'icyo umwanditsi yibanzeho avuga Yesu.

a) Matayo	1.Yavuze ko Yesu nk'umugaragu
b) Mariko	2.Yavuze ko Yesu ari Imana
c) Luka	3.Yavuze ko Yesu ari Umwami

- d) Yohana
- 4.Yavuze ko Yesu yari umuntu
6. Ni bintu ki bindi byaranze umurimo wa Yesu Luka ashimangira iyo yandika? (hitamo ibyo ubona ko ari ibisubizo byose)
 - a. Urubanza rw'Imana
 - b. Gukira kw'indwara
 - c. Ibibazo by'abantu
 - d. Ibibwirizwa birebire
 - e. Umwuka Wera
7. Umwuka wari muri Yesu yari agamije gukora iki?
 - a. Gukiza, kubwiriza, no kubohora abantu.
 - b. Kongera abantu amafaranga no kuzamura imibereho yabo.
 - c. Kubohora imfungwa za politike.
 - d. Gutangiza impinduramatwara.
8. Yesu yabwiye iki umugabo wacishijwe n'abagabo mu gisenge cy'inzu bakamumanurira aho Yesu yari?
 - a. Yarabacyashye abahora gusenya igisenge cy'inzu.
 - b. Yababwiye ko bagomba gutegereza kugeza ubwo bagerwaho.
 - c. Yamubabariye iyaha bye, arangije aramukiza.
 - d. Yamubwiye ko agomba kubanza akihana, yarangiza akaba ari bwo abona kumukiza.
9. Kuki Yesu yakijije wa mugabo wamanuriwe mu gisenge cy'inzu?
 - a. Kugira ngo agaragaze ko yari abitayeho kandi yashakaga gukiza abantu bose.
 - b. Kugaragariza inshuti ze ko zari zakoze ikintu cyiza.
 - c. Mu by'ukuri, yatumye bigaragara nk'igitangaza,

nyamara umugabo ntabwo yari yaguye ikinya.

- d. Kugira ngo agaragaze ko ari Imana ndetse ko yari afite ubushobozi bwo kubabarira ibyaha.

Ni bintu ki byo mu murimo wa Yesu- nko gukiza, kubwiriza, no kubohora imbohe, ubona ko ukeneye cyane ubu? Haba hari ibyo uzi ko ukeneye kubohorwamo maze ukabishyira imbere y'Imana? Haba hari igice cyo mu buzima bwawe gikeneye gukira? Haba hari ikintu runaka cyo mu bushake bw'Imana n'inzira z'Imana ubona ukeneye kumenya cyane?

Niba bihari, ni ibihe?

Haba hari umuntu ukeneye gushudika kugira ngo umuzane kuri Kristo? Ni nde?

Imana ishimwe ko yohereje Yesu kugira ngo igirire impuhwe ubwoko bwayo no kugira ngo ababohore mu bubata bw'ibyaha, indwara, n'umwijima. Saba Imana kugira ngo

igushoboze kuyimenya birushijeho binyuze muri iyi nyigisho yo mu butumwa bwiza bwanditswe na Luka na Yohana. Na none usabe Yesu kukumara ubukene nk'uko ubushake bwe buri ndetse agushoboze kumara abandi ubukene mu izina rye.

Kujya Imuhengeri

1. Nyuma yo kwamamaza gahunda ye (Luka 4:18), Yesu yemeje ate iyo gahunda muri Luka 5?

2. Ni buryo ki Yesu yasohoje gahunda ye, kandi abakene yabwirije ubutumwa bwiza ni bande?

3. Ni buryo ki Yesu yashishikariye abandi gufatanya nawe gushyira mu bikorwa gahunda ye?

4. Mbese ibihe Yesu yatangiye ikiganiro cy'ibyazimiye byo mu gice cya 15 bigaragaza bite uko yahize abantu kugira ngo bafatanye nawe gusohozza umugambi we?

5. Umugani w'igisonga gikiranirwa (Luka 16) ni gute ari

ikimenyetso cyiza cy'umuntu wemera ubutumire bwo gufatanya na Yesu muri gahunda ye?

6. Mbese inkuru y'Umutunzi na Razaro ni gute ari ikimenyetso kibi cy'uko kuri?

7. Ni buryo ki Luka agaragaza ubumuntu bwa Yesu, kuko yari Umuntu kandi akaba Imana?

Kuroba Abantu

Igice cya 2

Inyigisho y'Amajwi: Isezerano Rishya #20

Intego: Kurushaho gusobanukirwa ubutumwa bwanditswe na Luka, gusobanukirwa ubutumire bwa Yesu bwo gufatanya nawe mu murimo we, no gusobanukirwa imigani itatu yo muri Luka 15.

“Yesu abwira Simoni ati, witinya, uherye none uzajya uroba abantu. Bamaze kugeza amato yabo ku nkombe, basiga byose baramukurikira.” Luka 5:10-11

“Twishimane kuko mbonye intama yanjye yari yazimiye. Ndababwira yuko mu ijuru bazishima batyo kubwo umunyabyaha umwe wihanyye, kumurutisha abakiranuka mirongo urwenda n'icyenda badakwiriyeye kwihana.” Luka 15:6-7

Yesu avuga umugambi we cyangwa icyamuzanye mu isi mu gice cya kane, agihanyye mu gice cya gatanu, hanyuma agashyira mu bikorwa mu bindi bice byose byo mu gitabo cya Luka. Yesu yakomeje kwigisha no guhugura abigishwa be ndetse anashishikariza abandi kugira ngo bafatanye nawe muri uwo mugambi we.

Urugero rwa mbere rwiza ni ukuntu yahamagaye Simoni, amwita Petero, maze amusaba ko yamukurikira maze akaba “umurobyi w’abantu.” Yesu yarimo kwigishiriza ku nkombe y’ikiyaga ahagaze mu bwato bwa Petero. Arangije kubwiriza, yabwiye Petero kwigiza ubwato bwe imuhengeri maze akajugunya inshundura ze mu kiyaga, nubwo Petero yari

yamaze ijoro ryose ariko ntiyagira icyo afata. Petero yumviye maze inshundura ze zikuzura amafi, yamenye ko umurobyi nyakuri ari Yesu, ko Yesu yagera kubyo ashaka byose akoresheje abagaragu be. Yesu yagaragaje umugambi we wo gushaka no gukiza abazimiye mu migani itatu yo muri Luka 15. Nk'uko umwungeri ashaka intama yazimiye, nk'uko umugore ahska igiceri cyazimiye, ndetse nk'uko umugabo ashaka umwana we wazimiye, Yesu nawe yazanywe no gukiza abanyabyaha no kubazana mu bwami bwe. Yesu asaba buri muntu kuza kwifatanya nawe muri uwo murimo maze agasangiza ubutumwa bwe bwiza abazimiye.

1. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu ntabwo akeneye abantu bafatanye nawe mu murimo we. Agomba kuwikorera wenyine.
2. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu yatoranyije Petero ngo amukurikire kuko Petero yari afite ubushobozi buhagije

kandi yari mukuru mu mwuka.

3. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Iyo tugerageje kuzana umuntu kuri Kristo, tuba turimo kugerageza gukora ibidashobokera umuntu.

Cyeretse nibihindurwa, naho ubundi urasabwa guhitamo igisubizo kimwe cya buri kibazo.

4. Yesu arashaka kudukoresha murimo ki?
 - a) Umurimo nkuwo yakoze ku isi.
 - b) Uwahsobokera abantu gusa.
 - c) Kwigisha ukuri kwe gusa, ariko nta gukiza cyangwa kubohora abantu.
 - d) Nta n'umwe muri iyo yose.
5. Kuki Petero yashoboye gufata amafi ubwo Yesu yamubwiraga kujugunya inshundura ze mu mazi?
 - a) Kuko yari umurobyi w'umuhanga utarashoboraga kunanirwa gufata amafi.
 - b) Kuko yari asobanukiye ikiyaga n'imihengeri yacyo.
 - c) Kuko atajyaga acika intege n'iyo yabaga yarushye.
 - d) Kuko Yesu yari kumwe nawe.
6. Twuzura dute Umwuka w'Imana?
 - a) Iyo twiyirije ubusa ndetse tugatekereza ku ijamba ry'Imana kumara iminsi 40.
 - b) Iyo tweguriye Imana ugingo bwacu burundu.
 - c) Dufata mu mutwe ibyanditswe byinshi kugira ngo tubivuge mu bihe bitandukanye.
 - d) Iyo tudakora ibyaha bitewe no kumvira amategeko.
7. Kuba Yesu yarinjiye mu bwato bwa Petero ni ishusho y'ubuzima bwacu kuzura Umwuka Wera. Kuzura Umwuka

Wera bivuze iki?

- a) Kuroba abantu benshi.
 - b) Kuvuga mu ndimi z'Umwuka.
 - c) Gukora ibitangaza
 - d) Kuyoborwa n'Umwuka.
8. Imana ifata ite abanyabyaha?
- a) Nk'abanzi bayo
 - b) Nk'abantu badafite ibyiringiro byo gucungurwa.
 - c) Nk'intama zazimiye.
 - d) Nk'abantu badafite agaciro mu bwami bwayo.
9. Kuki abayobozi b'idini benshi banenze Yesu ko yasangiye n'abanyabyaha?
- a) Bari bahangayikishijwe n'ubuhamya bwe.
 - b) Bari bahangayikishijwe n'umutekano we.
 - c) Bagize ishyari kuko batatumiwe mu birori.
 - d) Ntabwo basobanukiwe umurimo we wo gushaka abazimiye.
10. Ni nde Yesu yemerera gukora umurimo we?
- a) Umwizera wese.
 - b) Abimitswe nk'abatambyi n'abakozi b'Imana gusa.
 - c) Abafite amashuri akwiriye bonyine.
 - d) Abakiranuka gusa bubahirije amategeko y'Imana yose.
11. Ni kuri ki Petero yamenye? (Hitamo ibyo ubona ko ari ibisubizo byose)
- a) Ntabwo ari jye murobyi w'abantu, ahubwo ni Yesu.
 - b) Ntabwo nashobora kuroba abantu, ariko Yesu arabishooye.
 - c) Ntabwo nshaka kuba umurobyi w'abantu, nyamara

Yesu arashaka ko muba.

- d) Ntabwo nigeze ndoba abantu, ariko Yesu niwe wabikoze kuko yari kumwe nanjye.

Ni buryo ki bamwe mu bigishwa ba Yesu bagufashije? Ni buryo ki nawe wafasha abandi? Yesu aracyahamagara ndetse aracyashaka abazimiye; yaba yarakubonye?

Waba waramenye ukuri k'uburyo bune Petero yamenye? Yesu aracyaduhamagara kugira ngo dufatanye nawe mu murimo wo kuroba abantu. Mbese wamwakira mu "bwato" bwawe- mu buzima bwawe?

Imana ishimwe ko yohereje Yesu Kristo kugira ngo ashake kandi akize abazimiye. Saba Yesu kugira ngo akuyobore ubwo ushaka gufatanya nawe mu murimo we no

kugira ngo aguhe amahirwe yo kubwiriza abandi ubutumwa bwiza.

Kujya Imuhengeri

1. Ushingiye ku kuntu handitse muri Luka 5:1-11, kuki Yesu yabwiye Petero ngo atagira ubwoba kuko yari amubwiye ko azajya aroba abantu?

2. Petero yatinye iki, kuki yabwiye Yesu kugenda akamubisa?

3. Wasanisha ute iyi nkuru yo muri Luka 5:1-11 na Matayo 4:19, no ku mirongo ya 19 na 20 y'igice cya gatatu cy'igitabo cy'Ibyahishuwe?

4. Ni buryo ki amagambo abiri Yesu yabwiye Petero, ngo "Roba abantu," asobanura mu ncakamake Ugutumwa gukuru kwa Yesu, gutangwa ku musozo wa buri gitabo cy'ubutumwa bwiza no ku itangiriro ry'igitabo cy'Ibyakozwe n'Intumwa?

5. Ni mahame ki ane y'umwuka Petero yogombye kubanza kwiga mbere yuko aba umurobyi w'abantu?

6. Waba warize cyangwa urimo kwiga ayo mahame ane y'umwuka?

7. Iyo wibutse ko Yesu yaje guhuura impumyi, kubohora imbohe n'ibisenzegeri kandi nawe yari afite umubiri, wibwira ko ashaka ate gufasha abo bantu akoresheje jyewe nawe n'abagize umubiri we wose muri iki gihe?

Umutunzi, Umukene, Usabiriza, Umujura

Igice cya 3

Inyigisho y'Amajwi: Isezerano Rishya #21

Intego: Kurushaho gusobanukirwa Ubutumwa bwiza bwanditswe na Luka, gahunda ya Mesiya, n'imigani ibiri

y'abagabo b'abatunzi yo muri Luka 16.

“Ukiranuka ku cyoroheje cyane, aba akiranutse no ku gikomeye. Kandi ukiranirwa ku cyoroheje cyane, aba akiraniwe no ku gikomeye. Niba mutakiranutse mubikijwe ubutunzi bubi, ni nde uzababitsa ubutunzi bw'ukuri? Kandi niba mutakiranutse ku by'abandi mubikijwe, ni nde uzabaha ibyo mwitegekaho?’ Nta mugaragu ucyeza abami babiri, kuko aba ashaka kwanga umwe agakunda undi, cyangwa yaguma kuri umwe agasuzugura undi. Ntimubasha gukeza Imana n'ubutunzi.” Luka 16:10-13

Yesu yaciye imigani ibiri y'abatunzi yo muri Luka 16 akenshi abantu bajya bumvirana. Iyi migani yombi igomba kureberwa mu gihe n'imibereho yari ihari ubwo Yesu yacaga imigani y'ibyzimiye yo mu gice cya 15.

Yesu yaciriye abigishwa be iyi migani yombi, ariko bigaragara ko yari yagennye no kuyibwira Abafarisayo nabo. Umugani wa mbere witwa “Umugani w'Igisonga gikiranirwa” wagira ngo ni urugero rubi, ariko ni inkuru nziza igaragaza gufatanya na Kristo mu murimo we, gahunda yatangarije i Nazareti. Inkuru ya kabiri, “Umutunzi na Razaro,” ni inkuru ibabaje igaragaza umuntu wari utandukanye cyane n'abo Yesu yashakaga ko

bamufasha umurimo wamuzanye ku isi.

Hari inyigisho ebyiri twakura muri iyi migani: Iya mbere twiga ni uko iyo turi mu isi tuba turi ibisonga by'ibyo twahawe n'Imana byose kandi byose tugomba kubikoresha neza kugeza iteka ryose. Inyigisho ya kabiri tubonamo ni uko iyi migani itwigisha kwita kuri buri muntu wese tubonye yaba ari impumyi, ibohe, n'ibisenzegeri kuko ari bo bazanye Yesu ku isi. Tugomba kubona abantu bo muri iyi si nk'intama yazimiye, ibiceri byazimiye ndetse n'abana bazimiye. Nk'uko Lazaro yari yicaye ku irembo ry'urusengeru, niko n'abazimiye, abatizera bicaye ku marembo y'urusengeru. Niba tuzi yuko Kristo uturimo ashaka gukiza abo bantu ari twe akoresheje, tugomba kuba igisibuzo cye maze tubashyire ubutabazi bakeneye muri ubu buzima ndetse n'iteka ryose.

1. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu adusaba kimwe mu icumi cy'ubuzima bwacu gusa. Ubundi bwose nitwe tubugenga.
2. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu yavuze ko kugira ngo tube ibisonga bikwiriye, hari ubwo byadusaba guhemukira abandi bantu.
3. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Imana ishaka ko dutegura neza ubugingo bwacu, tutabutegurira gusa ubuzima bwo mu isi, ahubwo tubutegurira n'ubuzima bw'iteka ryose.

4. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu yavuze ko ubutunzi ari bubu ndetse avuga ko abayoboke be bagomba kubutanga bwose.

Cyeretse nibihindurwa, naho ubundi urasabwa guhitamo igisubizo kimwe cya buri kibazo.

5. Iyo Yesu yigisha ku kuba igisonga cyiza, ni bice ki by'ubuzima bwacu aba avuga?
 - a) Icumi ku ijana ry'amafaranga yacu.
 - b) Icumi ku ijana ry'ibyo dutunze byose.
 - c) Amafaranga yose, igihe cyose n'impano zose tumuhera mu rusengeru.
 - d) Ibyo Imana yaduhaye byose.
6. Kuki tugomba gukoresha neza amafaranga yacu cyangwa amahirwe tubona yo kubona amafaranga?
 - a. Kugira ngo biduheshe kujya mu ijuru.
 - b. Kugira ngo tutikiza ubwacu gusa, ahubwo dukize n'abandi.
 - c. Kugira ngo ijuru, aho tuzaba iteka ryose, hazatubere heza.
 - d. Kugira ngo tube abatunzi.
7. Imana idusezeranya iki iyo tubaye abizerwa muri bikeya nk'amafaranga?
 - a. Idusezeranya kuduha ubutunzi n'ibyishimo.

- b. Idusezeranya kuturinda akarengane n'iki cyose.
 - c. Idusezeranya ingororano nyinshi hano ku isi no mu ijuru.
 - d. Idusezeranya kuduha ubutunzi nyakuri, ubutunzi bwo mu mwuka.
8. Wabimenya ute ko amafaranga yakubereye umwami cyangwa imana?
 - a. Urayahangayikira cyane ndetse ukamara umwanya muremure wita kubyo utunze.
 - b. Ntabwo ukora ibyo ugomba gukora kuko uba urimo gushaka andi menshi.
 - c. Birakugora cyane gutanga amafaranga.
 - d. Ibyo byose.
9. Umugani wa Lazaro n'umutunzi utwigisha iki?
 - a. Abatunzi bararibuka maze abakene bakajya mu ijuru.
 - b. Gufatanyaga na Yesu mu murimo we birimo no kugirira abantu impuhwe nyinshi.
 - c. Birashoboka ko umuntu yakizwa nyuma yo gupfa.
 - d. Nitugera mu ijuru ntabwo tuzibuka iby'ubu buzima.
10. Yesu yavuze ko abamwizewe babaho buzima ki akoresheje umugani w'Umusamariya Mwiza?
 - a. Ibyange ni ibyange, nawe ibyawe ni ibyawe.
 - b. Ibyange ni ibyange, ni ibyawe nabyo ni ibyange.
 - c. Ibyange ni ibyawe, kandi ibyawe ni ibyange.
 - d. Ibyawe ni ibyawe, kandi ibyange ni ibyawe igihe cyose ubikeneye.
11. Iyo dukurikiye Yesu, ni mpuhwe ki tugomba kugirira abantu?
 - a. Umpuhwe zo mu mwuka gusa- tubasengera.
 - b. Impuhwe zo kubamara ubukene bwabo-tubaha ibyo bakennye.

- c. Buri mpuhwe zose- tugerageza kubamara ubukene bafite bwose.
- d. Nta mpuhwe tugomba kubagirira. Abababaye baba bahura n'ingaruka z'ibyaha byabo, kandi ntabwo tugomba kwitambika iyo gahunda.

12. Ni ibihe muri ibi ugomba kwitaho mu bwizerwa? (Hitamo ibyo ubona ko ari ibisubizo byose)

- a. Igihe cyawe
- b. Ingabire zawe
- c. Ubutunzi bwawe
- d. Umuryango wawe
- e. Amashuri wize
- f. Akazi kawe
- g. Amarangamutima yawe
- h. Ubuzima bwawe
- i. Umwanya wawe mu kazi
- J. Imigambi yawe
- k. Ubushobozi bwawe
- l. Ibitecyerezo byawe

Amafaranga ni umwami ugoranye kandi ubeshya. Ni buryo ki wakwemerera Imana ikakubera Umwami?

Ni buryo wagaragariza impuhwe abakene? Ni buryo ki urimo gufatanya na Yesu mu murimo we wo kwigisha, gukiza no kubohora?

Imana ishimwe kubw'impuhwe yatugiriye itumara ubukene bwacu ndetse idukiza ibyaha byacu. Yisabe kugira ngo ikumare ubukene bwose waba ufite nk'uko ubuntu bwayo buri, kandi uyisabe kugira ngo iguhe amahirwe yo kugira uruhare mu mugambi n'umurimo wa Yesu, kandi ugaragarize impuhwe abakene.

Kujya Imuhengeri

1. Ni gute washyira mu bikorwa ubusobanuro bw'ijambo "ubusonga" mu butumwa dukura mu mugani w'igisonga gikiranirwa wo muri Luka 16?

2. Ni buryo ki ubutumwa buri muri uyu mugani buvuga ibirenze amafaranga yawe gusa?

3. Ni butumwa ki bukomeye Yesu yigisha muri iyi nkuru?

4. Ubutunzi nyakuri Yesu atubwira ko tutazahabwa nitutaba ibisonga byiza by'amafaranga n'ibindi byose uyu mugani uvuga?

5. Ni nshuti ki tugomba kugira mu buzima buzaza nituba ibisonga byizerwa by'amafaranga yo muri ubu buzima?

6. Uyu mugani waba wigisha ko gutunga ari icyaha, cyangwa wigisha ko atari icyaha? Sobanura.

7. Uyu mugani twawugereranya dute n'inkuru y'umutunzi na Lazaro?

Gutekereza Kuri Noheli

Igice cya 4

Inyigisho y'Amajwi: Isezerano Rishya #22

Intego: Gusobanukirwa igitangaza cya Noheli ya mbere- amavuko ya Yesu no gutegurira imitima yacu kwakira Yesu nagaruka.

“Muri icyo gihugu harimo abungeri bararaga ku gikumba, bahindana kurinda umukumbi wabo. Nuko marayika w'Umwami Imana abahagarara iruhande, ubwiza bw'Umwami burabagirana bubagota impande zose bagira ubwoba bwinsi. Marayika arababwira ati “Mwitinya, dore ndababwira ubutumwa bwiza bw'umunezero mwinshi uzaba ku bantu bose, kuko uyu munsu Umukiza abavukiye mu murwa wa Dawidi, uzaba Kristo Umwami.” Luka 2:8-11

Dushingiye ku byanditswe na Luka, tubona ko igihe Imana yahinduraga amateka y'isi ikaba umuntu, hari abantu yahamagaye kugira ngo bayufashe mu gitangaza cyayo gikomeye cyane. Yatumye malayika kubwira Zakariya n'umufasha we ko bazabyara umwana w'umuhungu uzategura kuza kwa Mesiya. Yatumye malayika kubwira umwangavu w'isugi witwaga Mariya, ko azabyara Mesiya. Mu ijoro Yesu yavukiyemo, Imana yatumye abamarayika kubwira abungeri ngo bajye kureba umwami wavutse. Aba bantu bose babonye igitangaza gikomeye cyane cyabaye mu mateka y'isi.

Igitangaza cya Noheli ni uko Imana yabaye umuntu kugira izanire agakiza inyoko muntu.

Isezerano rya Kera n'Irishya atubwira ko Yesu azongera agahindura amateka y'isi mu gitangaza cyo kugaruka kwa Yesu Kristo. Nk'uko Noheli ya mbere yatubereye ibyiringiro byonyine by'agaiza kacu, kugaruka kwe ni byo byiringiro by'umugisha ku itorero n'ibyiringiro byonyine iyi ifite. Tugomba gukurikiza urugero rw'abungeri maze tukabwira abantu bose inkuru nziza mbere yuko tubyibonera ukwacu.

1. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yohana Umubatiza niwe muhanuzi wa nyuma mu bahanuzi bose bahanuye kuza kwa Mesiya.
2. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Zakariya amaze kumva itangazo rya Gaburiyeli ko Yohana azavuka, yizeye Imana ndetse aranzezerwa cyane.
3. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Mariya yumvise itangazo rya Gaburiyeli ko Yesu azavuka, yarabyizeye ariko kandi ayoberwa uko bizagenda.

4. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Imana ntabwo ijya itwemerera gushidikanya ibyo ivuga, ahubwo idusaba kubyizera tukibyumva, kwizera utabonye.

Cyeretse nibhindurwa, naho ubundi urasabwa guhitamo igisubizo kimwe gusa cya buri kibazo.

5. Ni iki Umuhanuzi wo mu Isezerano rya Kera, Mika yahanuye kuri Yesu?
 - a) Aho azavukira
 - b) Igihe azavukira
 - c) Uko azavuka
 - d) Uzamubyara
6. Ushingiye ku byavuzwe n'abamarayika babwiye abungeri ibyo kuvuka kwa Yesu, bavuze ko Yesu yavukiye nde?
 - a) Abayuda
 - b) Abarwaye n'abatotezwa.
 - c) Abakiranutsi
 - d) Abantu bose
7. Yesu amaze kuvuka, abantu bari bazi ko ari Mesiya bangana ki?
 - a) Abantu bose bo mu bwami bw'Abaroma.
 - b) Abayuda bose, nta bandi bantu.
 - c) Abantu bakeya gusa.
 - d) Ababyeyi be gusa.
8. Ibyiringiro byonyine iyi si ifite ni ibihe?
 - a) Kamere ya muntu ikomeje gutera imbere.
 - b) Amateka atgaragariza ko twakira ibibazobyacu byose ari uko dufatanyije gukora.
 - c) Siyanse ikomeje gutahura ibintu bikomeye bizadufasha

gukemura ibibazo yacu.

- d) Yesu aduha ubuzima bushya muri iki gihe kandi hari igihe azagaruka.
9. Yesu azagaruka ryari?
- a. Azagaruka ari uko buri muntu wo ku isi amaze gukizwa.
 - b. Nta muntu uzi igihe, ariko tugomba guhora twiteguye.
 - c. Abanyatewologiya benshi bavuga ko azagaruka hamaze kubaho igihe cy'akababaro kenshi.
 - d. Abanyatewologiya benshi bavuga ko azagaruka mbere y'igihe cy'akababaro kenshi.
10. Ni bantu bo mu nkuru ya Noheli batubera ibyitegererezo byiza byo kubwira abandi inkuru nziza? (Hitamo ibyo ubona ariukuri byose)
- a) Zakariya
 - b) Abungeri
 - c) Simoni
 - d) Mariya

Waba urimo kubwira abandi bantu ibyiringiro dufite tubitewe na Noheli? Waba witeguye kugaruka kwa Yesu? Kuki witeguye cyangwa se kuki utiteguye? Wakora iki kugira ngo witegure kugaruka kwe?

Imana ishimwe ko yahaye isi ibyiringiro muri Kristo. Saba Imana kugira ngo iguhe gushirika ubwoba maze ubwire abandi ibyo byiringiro. Saba Imana igushoboze kwitegura kugaruka kwa Yesu ndetse inagushoboze kubwira abandi bantu ibyo kugaruka kwe.

Kujya

Imuhengeri

1. Dushingiye ku munyamateka Luka, utekereza ko ari iki cyatumye Imana ibwira buri muntu yashyize mu nkuru ya Noheli ya mbere inkuru nziza yuko igitangaza cya mbere cya Noheli ya mbere cyari kigiye kuba?

2. Abo bantu bose ni iki bari bahuje? Abungeri bari batandukaniye he n'abandi?

3. Ibi twabisanisha dute n'ukuri kwiza ko Imana izongera guhagarika amateka ubwo Kristo azagaruka ari ko kuza kwe kwa kabiri?

4. Uhuza ute “Noheli yabaye,” na “Noheli izaba,” na Noheli iriho ubu”?

5. Iyo bigeze kuri Noheli izaba, mbese nawe umera nka Zakariya, nka Mariya, cyangwa nka Abungeri? Sobanura igisubizo utanze.

6. Ni gute “Noheli izaba” ari yo byiringiro by’isi byonyine?

7. Ni gute “Noheli izaba” ari yo byiringiro by’umugisha ku itorero?

Imitekerereze ya Gikristo

Igice cya 5

Inyigsho y’Amajwi: Isezerano Rishya #23

Intego: Kumenya uko inyigisho za Yesu ziduhindura no kumenya gutekereza nk’umuyoboke wa Yesu.

“Ni cyo gitumye nubwira yuko ababariwe bya byaha bye byinshi, kuko yagize urukundo rwinshi. Ariko

ubabarira bike, akunda buke. Abwira umugore ati, ubabariwe ibyaha byawe.” Luka 7:47-48,

“Ufite amatwi yumva niyumve.” Luka 8:8

“Musabe muzahabwa, mushake muzabona, mukomange ku rugi muzakingurirwa. Kuko umuntu wese usaa ahabwa, ushatse abona n’ukomanga akingurirwa.” Luka 11:9-10

Imigani ya Yesu myinshi itwigisha uko twasobanukirwa n’uko twakira inyigisho ze. Yesu yakoresheje imfasha nyigisho zo mu buzima bwa buri muni abamwumvaga basobanukirwa neza zibereka ko inyigisho ze zitandukanye n’ibyabo bashakira kumva cyangwa zitemeranya n’inyigisho z’abakuru b’idini bo muri icyo gihe. Nyamara abenshi mu bakuru b’idini banze inyigisho ze kandi barwanya umurimo we. Yesu akoresheje imfasha nyigisho nyinshi n’ingero nyinshi, nka vino nshya mu mifuka mishya cyangwa agitambaro gishya cyo gutera ikiremo ku imyenda kugira ngo atwereke uko twakumva ndetse tukumvira ijamba rye. Inyigisho za Yesu zagenewe guhindura imitekereze yacu, ubugingo bwacu, n’indangagaciro zacu.

1. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Igihe cyose Yesu yashimaga ndetse akubaha abanyadini n’imikorere yabo mu nyigisho ze.
2. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Inyigisho za Yesu iteka zitwotsa igitutu kugira ngo zihindure uko dutekereza n’uko dukora.
3. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu yanze guhindura inyigisho ze kugira ashimishe abakuru b’idini.
4. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Hari inyigisho za Yesu nyinshi zitugora kumva no kumvira.
Cyeretse nibihindurwa, naho ubundi urasabwa guhitamo igisubizo kimwe cya buri kibazo.
5. Ni iyihe muri aya mashusho Yesu atigeze akoresha nk’imfasha nyigisho ye?
 - a. Vino
 - b. Umuvure
 - c. Imbutu
 - d. Ikiremo cy’umwenda
6. Kuki abakuru b’idini bashinjaga ibyaha Yesu na Yohana umubatiza?
 - a) Kuko Yesu na Yohana batari abakiranutsi nkabo.
 - b) Kuko Yohana na Yesu bari abo mu biryango iciriritse cyane.
 - c) Kuko inyigisho za Yesu n’iza Yohana ntabwo zahamanyaga n’iz’abakuru b’idini.
 - d) Kuko Yohana na Yesu bataryaga ibiryo bimwe n’ibyabo ndetse batumvaga umuziki umwe n’uwabo.
7. Kuki umugore wogesheje ibirenge bya Yesu amarira ye yakundaga Yesu cyane?
 - a. Kuko yari azi ko yababariwe byinshi.
 - b. Yabanye na Yesu cyane kuburyo yari inshuti ye

- magara.
- c. Yatekerezaga ko namugararariza urukundo rwinshi hari ubwo yakizwa.
 - d. Yesu yari yaramusezeraniye kumugira ukomeye cyane no kumuha ubutunzi bwinshi.
8. Kuki Yesu yashyigikiye Mariya ubwo mukuru we Mariya yamucyahaga amuziza kutamufasha?
 - a. Mariya yari yasoje akazi ke mbere ku buryo bitari ngombwa ko afasha Marita.
 - b. Mariya yari yahisemo icy'ingenzi cyane, ari cyo kutega amatwi Yesu.
 - c. Yabonye ko Marita yarimo kumwangiriza igihe kuko gufasha abandi atari ngomba cyane.
 - d. Nubwo Marita yari mu kuri, yabwiye Mariya nabi.
 9. Ni nde ufite akamaro cyane mu bwami bw'Imana kurusha undi?
 - a. Ni abateye nka Mariya.
 - b. Ni abateye nka Marita.
 - c. Nta wuruta undi, bose barakenerwa.
 10. Ni iki Yesu yigishije ku guhozaho usenga?
 - a. Tugomba guhozaho dusenga mu kwizera kuko ari bwo Imana idusubiza.
 - b. Twasaba inshuro nyinshi, ariko iyo Imana itadusubije mu cyumweru kimwe cyangwa bibiri, tugomba kumva ko yaduhakaniye.
 - c. Tugomba gusaba Imana rimwe gusa ahandi tugategereza igisubizo.

Imana ishaka ko dukora iki iyo twumvise ijambo ryayo? Mbese bijya bikorohera kwemera ijambo ryayo nk'ukuri? Kuki bikorohera cyangwa bitakorohera? Ni iyihe nyigisho ya Yesu akugora cyane kwemera?

Imana ishimwe kubw'ijambo ryayo n'ukuri ryatwigishije. Saba Imana kugushoboza kujya mu ijambo ryayo maze urishyire mu mutima wawe, ndetse igushoboze kuryumva neza no kurishyira mu bikorwa.

Kujya Imuhengeri

1. Ni butumwa ki dukura mu rugero rwa Yesu rw'uko inyigisho ze ari vino nshya noneho ibitekerezo byacu bikaba imifuka mishya? (Luka 5)

2. Ni butumwa ki ubona iyo ugereranyije Mariya na Marita? (Luka 10)

3. Tanga ingero z'ubutumwa ukura mu mugani w'inshuti yasuye mugenzi we mugicuku? (Usubiramo isengesho rimwe)

4. Ni butumwa ki ukura mu mugani w'abana bakinira mu bantu? (Luka 7)

5. Ni butumwa ki ukura mu rugero rwa Yesu rw'abagabo babiri barimo imyenda, umwe afite umwenda munini undi afite umwenda mutoya, ubwo bombi bababariwe imyenda yabo? (Luka 7)

6. Kuki Yesu yashyigikiye Mariya igihe Marita yitotombaga ko ari we wakoze imirimo yo gutegurira Yesu wenyine igihe yabasuraga?

7. Ni butumwa ki bukuru bw'itorero bugaragara mu rugero rwa Mariya na Marita iyo usanishije iki kibazo no

gutoranywa kw'abakozi bo mu itorero ba mbere bo mu Isezera Rishya (Ibyakozwe 6)

Kwihana

Igice cya 6

Inyigisho y'Amajwi: Isezera Rishya #24

Intego: Kumenya umutima wakwakira imbabazi z'Imana no kumenya ibyo Yesu yigishije ku kwihana.

“Mana, mbabarira kuko ndi umunyabyaha.” ...kuko uwishyira hejuru azacishwa bugufi, ariko uwicisha bugufi azashyirwa hejuru.” Luka 18:13-14

“Kandi umwana w'umuntu yazanywe no gushaka no gukiza icyari cyarazimiye.” Luka 19:10

Yesu avuga umugani ukomeye wo kwihana no kwanga kwihana. Yatweretse ishusho yo kwihana kuzima ubwo yahuraga n'umukoresha w'ikoro. Uyu mugani uvuga Umufarisayo n'umukoresha w'ikoro basenga mu rusengeru.

Umufarisayo yarisengeraga ndetse akarata no gukiranuka kwe, nyamara umukoresha w'ikoro we yicishije bugufi maze asaba imbabazi z'Imana. Yesu yavuze ko umukoresha w'ikoro wenyine ari we wakiranukaga imbere y'Imana. Umunyabyaha wihana wenyine niwe ubabarirwa.

Yesu yahuye n'umukoresha w'ikoro wihanyye witwaga Zakayo ubwo yari mu rugendo anyura i Yeriko. Nyuma yo kubana na Zakayo, umukoresha w'ikoro yagaragaje kwihana icyo ari cyo. Yarahindutse kandi asezeranya ko agiye kwishyura uwo yaba yarambuye wese. Kuko ibikorwa bya Zakayo byagaragaje ibyari byabereye mu mutima we, Yesu yavuze ko agakiza kageze mu rugo rwe.

1. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Dushingiye kuri Bibiliya, tubona ko abamara umwanya wabo wose bategurira iby'ubu buzima ntibatekereze ku buzima bw'iteka ryose ni abapfapfa.
2. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Inkuru ya Yesu n'ababembe cumi yakijije, umwe wagarutse agashima Yesu n'icyenda batigeze bamushimira, itwigisha ko gushima Imana ari atari

ngombwa cyane.

3. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Tumenya ko dushimisha Imana iyo tunyuzwe no gukiranuka kwacu.
4. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Guca bugufi ni imyumvire y'ingenzi cyane mu mubano wacu n'Imana n'abandi.

Cyeretse nibhindurwa, naho ubundi urasabwa guhitamo igisubizo kimwe gusa cya buri kibaz.

5. Mu mugani w'Abafarisayo n'umukoresha w'ikoror, Umufarisayo yasabye iki?
 - a. Agakiza
 - b. Umubano mwiza n'Imana
 - c. Ubutunzi bwinshi n'icyubahiro
 - d. Ntacyo yasabye. Yarivuze gusa.
6. Umukoresha w'ikoro yasabye iki?
 - a. Gukiranuka
 - b. Iterambere mu bikorwa by'ubucuruzi bye.
 - c. Imbabazi
 - d. Amahirwe yo kuba Umufarisayo.
7. Ni nde Yesu yabwiye umugani w'Umufarisayo n'Umukoresha w'ikoro?
 - a. Abanezewwaga no gukiranuka kwabo.
 - b. Abashakaga kurushaho gukiranuka.
 - c. Umubembe wagarutse akamushimira.
 - d. Abigishwa be bonyine.
8. Ni nde wakiranurwa- wakozwaho ibyaha?
 - a. Ukora imirimo myiza myinshi
 - b. Abo itorerer rishyize mu buyobozi
 - c. Abicisha bugufi bose ndetse bafite umutima wihana kandi bagasaba imbabazi z'Imana.

- d. Nta muntu wakiranurwa burundu ndetse akababarirwa ibyaha byose.
9. Kuki abantu barakajwe n'uko Yesu yagiye mu rugo rwa Zakayo?
- Kuko Zakayo yari umukoresha w'ikoro ikiranirwa.
 - Kuko bashakaha ko Yesu yihuta akagera i Yerusalemu.
 - Kuko Zakayo yari afite imigambi yo kugirira nabi abayobozi b'Abayuda.
 - Kuko Yesu yari yasezeraniye ko ari bumarane umunsi n'abakuru b'idini maze arabihindura.
10. Kwihana bivuze iki? (Hitamo ibyo ubona ari byo byose)
- Guhindura imitekerereze
 - Guhinduka k'umutima
 - Guhindura imyitwarire
 - Komeka Yesu ku myizerere uuntu asanganywe.
 - Guhindu ikerekeza cy'ubuzima.
 - Kubaho mu bukirantsi bwuzuye ndetse ntiwigere wongera gucumura na mba.

Haba hari icyo wigiye mu nyigisho za Yesu kigutera gushaka kwihana? Ni iki wumva ugomba kwihana? Ubuzima bwawe bwahinduka gute uramutse wihanyeye uko Imana ibishaka?

Imana ishimwe kubw'imbabazi zayo zidukiranura ndetse zikatwozaho ibyaha byacu muri Kristo kandi ibyo ntabwo biterwa natwe. Saba Imana iguhe imbaraga no kwizera kugira ushobore kwihana buri kintu Imana idashaka mu buzima bwawe. Saba Imana igufashe kureka no gutera umugongo ibidahamanyana n'ubushake bwayo ndetse yuzuze mu buzima bwawe ibihamanyana n'ubushake bw'Imana.

Kujya Imuhengeri

- Sanisha ndetse ugereranye abagabo babiri bari mu mugani Yesu yaciye w'Umufarisayo n'umukoresha w'ikoro, nk'uko byanditse muri Luka 18:9-14.

- Sanisha ndetse ugereranye amasengesho yasenzwe n'abo bagabo bombi.

- Amagambo abiri Yesu yavuze kuri aba bagabo babiri n'aya masengesho abiri ni ayahe?

Ururimi rw'Amarenga rwa Yohana

Igice cya 7

Inyigisho y'Amajwi: Isezerano Rishya #25

Intego: Gutangira igitabo cy'Ubutumwa Bwiza bwanditswe na Yohana no gusobanukirwa inyigisho nkuru zikigize n'itego z'izo nyigisho.

“Hariho n'ibindi bimenyetso byinshi Yesu yakoreye imbere y'abigishwa bitanditswe muri iki gitabo. Ariko ibi byandikiwe kugira ngo mwizere yuko Yesu ari Kristo Umwana w'Imana, kandi ngo nimwizera muherwe ubugingo mu izina rye.” Yohana 20:30, 31

“Icyakora abamwemeye bose bakizera izina rye, yabahaye ubushobozi bwo kuba abana b'Imana. Abo ntibabyawe n'amaraso cyangwa n'ubushake bw'umubiri, cyangwa n'ubushake bw'umugabo ahubwo babyawe n'Imana. Jambo uwo yabaye umuntu abana natwe (tubona ubwiza bwe busa n'ubw'Umwana w'ikinege wa Se), yuzuye ubuntu n'ukuri.” Yohana 1:12-14

Hari abantu benshi cyane bakunda igitabo cy'Ubutumwa bwiza bwanditswe na Yohana kurusha ibindi kuko Imana yagikoresheje kumenya no kwakira agakiza no kubamenyeshya

4. Vuga isano iri hagati y'ibi n'umunsi Yesu yabanye na Zakayo, nkuko byanditse mu gice gikurikiraho.

5. Sanisha ndetse ugereranye ikiganiro Yesu yagiranye na Zakayo n'ikiganiro yagiranye n'umutunzi wari ukiri muto, nk'uko byanditse muri Luka 18:18-25. Ni iki aba bagabo bombi bari bahuriyeho, kandi ni buryo ki bari batandukanye?

6. Ni buryo ki igice cya kabiri cy'umurongo wa 10 w'igice cya 19 cy'igitabo cya Luka waba ari wo murongo mukuru w'ubutumwa bwiza bwanditswe na Luka, cyangwa w'ibitabo bine by'ubutumwa bwiza?

7. Umufarisayo ntacyo yasabye ariko Yesu yavuze ko umukoresha w'ikoro ari “umukiranutsi” kuko yasabye “imbabazi.” Imbabazi ni iki, kandi kuki iryo jambo risangwa inshuro 366 muri Bibiliya? Ijambo “gukiranurwa” risobanuye iki, kandi ni hehe handi risangwa muri Bibiliya?

Imana. Gitandukanye n'ibindi mu buryo bwinshi butandukanye, burimo; intego za cyo, imyandikire ya cyo, ndetse n'ibikigize. Umwanditsi wa cyo- Umwigishwa ukundwa witwaga Yohana yakoresheje ururimi rw'amarenga n'ibimenyesto, akatubwira amashusho ya Yesu utasanga mu bindi bitabo by'ubutumwa bwiza.

Kugira ngo dusobanukirwe ubutumwa bwiza bwanditswe na Yohana, tugomba kumenya ko nubwo bwandikiwe gukomeza no kwigisha abizera, bwanandikiwe abatizera kugira nabo bizere kandi bakizwe. Yohana atanga inyigisho kuri Yesu ndetse agasubiza ibibazo by'ibanze by'wo Yesu ari we n'icyamuzanye ku isi. Yesu yandika ibimenyesto n'ibitangaza byinshi bikomeza kwizera, byongera imbaraga kandi bigaragaza ko Yesu ari Umwana w'Imana. Kandi atanga amashusho meza menshi ya Yesu. Umuntu ashobora gusoma ubutumwa bwanditswe na Yohana akamenya byinshi kuri Yesu mu buryo bumworoheye, ariko kandi ubutumwa bwanditswe na Yohana buraruhije kubusobanukirwa ku buryo umuntu yabusoma ntasobanukirwe icyo buvuze.

Witegereze ko igihe twiga ubutumwa bwiza bwanditswe na Yohana, Yohana asubiza ibibazo bitatu, ari byo: Yesu ni nde; Kwizera ni iki; na Ubuzima ni iki? Ugihe urimo gusoma, shakisha ibizubizo bya Yohana by'ibyo bibazo muri buri gice.

1. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Igitabo cy'Ubutumwa bwiza bwanditswe na Yohana gisa n'ibindi bitabo by'Ubutumwa

bwiza kandi kirimo inkuru nyinshi zanditswe muri ibyo bitabo.

2. Ni ukuri cyangwa si ukuri? icyiyongera ku gitabo cy'Ubutumwa bwiza yanditse, Yohana yanditse n'igitabo cy'Ibyahishuwe n'inzandiko eshatu zo mu Isezerano Rishya.
3. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Ubutumwa bwiza bwanditswe na Yohana bwanditswe nyuma y'ibindi bitabo bitatu by'ubutumwa bwiza.

4. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yohana yanditse Ubutumwa bwiza abwandikira abizera, ntabwo yabwandikiye abatizera.

Cyeretse n'ibihindurwa, naho ubundi urasabwa guhitamo igisubizo kimwe cya buri kibazo.

5. Kuki Yohana yashyize "ibimenyesto" cyangwa ibitangaza byinshi mu gitabo cy'ubutumwa bwiza yanditse?
 - a. Kugaragaza ko Yesu ari Umwana w'Imana no

- gushishiakriza abantu kumwizera.
- b. Kuryoshya inkuru yanditse.
- c. Kugaragaza ko abizera nyakuri bahora mu bitangaza iyo bafite kwizera guhagije.
- d. Kugira ngo atume abantu basoma igitabo yanditse kurusha ibindi bitabo by'Ubutumwa bwiza.
6. Igitabo cya Yohana gifite mwihariko ki? (Hitamo ibyo ubona ko ari ibisubizobiyose)
- a) Gifite ubutumwa bw'umwihariko gitanga.
- b) Cyandikiwe abatizera n'abizera.
- c) Gitanga ubusobanuro buhagije bw'amavuko n'ubuto bwa Yesu.
- d) Cyanditswe mu nzego ebyiri- urwego rworoheje gusobanukirwa, n'urwego rukomeye rufite ubutumwa bugoye gusobanukirwa.
- e) Cyibanda ku bihe Yesu yiyeretse abigishwa be n'itore rya mbere nyuma yo kuzuka.
- f) Ibyinshi bikigize ntabwo biri mu bindi bitabo by'Ubutumwa bwiza.
7. Ubutumwa bwanditswe na Yohana busubiza kibazo ki cy'ingenzi? (Hitamo ibyo ubona ko ari ibisubizo byose)
- a. Yesu yasohoje ate ubuhanuzi?
- b. Yesu ni nde?
- c. Yesu azagaruka ryari?
- d. Itorero rya mbere ryari rimeze rite?
- e. Kwizera ni iki?
- f. Ubuzima ni iki?
8. Ni iyihe muri aya mashusho ya Yesu ari mu Butumwa bwiza bwanditswe na Yohana? (Hitamo ibyo ubona ko ari ibisubizo byose)

- a. Amazi y'Ubugingo
- b. Umucamanza Uvuga nabi
- c. Umwungeri Mwiza
- d. Igihuru Gishya
- e. Umucyo w'Isi
- f. Umutsima w'Ubugingo
- g. Ukuzuka n'ubugingo
- h. Umuzabibu
- i. Umwana w'Intama
- j. Igihome gikomeye
- k. Umugaragu
- l. Umwungeri Mukuru
- m. Ingemeru y'Ingano
9. Yohana yita iki Yesu mu gice cya mbere cy'igitabo cy'Ubutumwa bwiza yanditse?
- a. Umuhanga Uzi gutekereza
- b. Ijambo ry'Imana ryambaye umubiri
- c. Umwigisha ukomeye
- d. Umuyobozi w'umwuka ukomeye
10. Ni bintu ki bindi igice cya mbere kitubwira ku gihe Yesu yazaga? (Hitamo ibyo ubona ko ari ibisubizo byose)
- a. Abayuda baramwanze
- b. Yesu yatanze ubushobozi bwo kugira ngo umuntu we amwakire.
- c. Bakira Yesu bose bazakira indwara.
- d. Abizera Yesu bose maze bakamwakira bazakizwa.

Ni gute Abayuda benshi bakiriye ibyo Yesu yavuze?

Yesu ashaka ko twakira dute ibyo atubwira? Ni gikorwa ki cyo kwizera wakora ubu kugira ngo wegere Yesu ndetse umugaragarize ko umwizeye?

Imana ishimwe kuko yaduhaye iki gitabo kitubwira ibyo dukeneye byose kugira ngo twizere Yesu Kristo, wari Imana ijana ku ijana akaba n'umuntu ijana ku ijana, kandi kugira ngo binyuze mu kumwizera tubone ubugingo buhora. Yisabe kugira ngo ikwereke ubugingo budashira icyo ari cyo ndetse iguhe kwizera kwishyamba igihe urimo gusoma iki gitabo.

Kujya Imuhengeri

1. Ni iki cyatumye Yohana atubwira ibimenyesto byinshi dushingiye ku byanditswe mu mirongo ibiri ya nyuma y'igice cya 20?

2. Ni buryo ki igitabo cy'Ubutumwa bwiza bwanditswe na

Yohana cyagenewe abatizera?

3. "Ikimenyetso" ni iki kandi umurongo wa nyuma w'Ubutumwa bwiza bwanditswe na Yohana utubwira iki ku mubare w'ibimenyetso Yesu yaduhaye?

4. Dushingiye ku mirongo 18 ya mbere y'Ubutumwa yanditswe, Yohana atubwira iki ko agiye kutubwira mu gitabo cyose?

5. Yohana aba ashatse kutubwira iki iyo atubwiye ko Jambo yariho mbere na mbere, Jambo uwo yari Imana, Jambo yaremeye byose, kandi Jambo yabayeho umuntu ndetse abana n'abantu kugira ngo tubone ubwiza bwe?

6. Yohana aba ashatse kuvuga iki iyo atubwiye ko abamwemeye bese babyawe n'Imana?

7. Iyo Yohana avuze "abamwemeye" neza, mbese aba avuga

ko igihe Yesu yari ku isi abantu bamupfukamiye bakamusaba ko ajya mu mitima yabo? Sobanura?

Kuvuka Ubwa Kabiri: Ni iki, kuki, ndetse Gute?

Igice cya 8

Inyigisho y'Amajwi: Isezerano Rishya #26

Intego: Kumenya akamaro k'igitangaza cya mbere Yesu yakoze no kumenya icyo bivuze kuvuka ubwa kabiri.

“Ni ukuri ni ukuri, ndakubwira yuko umuntu utabyawe n’amazi n’umwuka atabasha kwinjira mu bwami bw’Imana. Ikibyarwa n’umubiri na cyo ni umubiri, n’ikibyarwa n’Umwuka na cyo ni umwuka. Witangazwa n’uko nkubwiye yuko bibakwiriye kubyarwa ubwa kabiri.” Yohana

3:5-7

“Kandi nk’uko Mose yamanitse inzoka mu butayu, ni ko Umwana w’Umuntu akwiriye kumanikwa, kugira ngo umwizera wese abone guhabwa ubugingo buhoraho. Kubera Imana yakunze abari mu isi cyane, byatumye itanga Umwana wayo w’ikinege, kugira ngo umwizera wese atarimbuka ahubwo ahabwe ubugingo buhoraho. Kubera Imana itatumye Umwana wayo mu isi gucira abari mu isi ho iteka, ahubwo yabikoreye kugira ngo abari mu isi bakizwe na we.” Yohana 3:14-17

Igitangaza Yesu yakoze cya mbere cyanditswe cyabereye mu birori by’ubukwe ubwo nyir’ubukwe yashirirwaga na vino. Yesu yahinduye ibindi binini by’amazi vino, maze bifasha ibirori gukomeza. Iki gitangaza ni ishusho yo kuvuka ubwa kabiri igaragaza ko Yesu yafata imibereho iruhije kandi idashoboka akayihindura ibyishimo. Ni ishusho y’ibiba iyo tumwizeye. Afata ibisanzwe, maze akaduhindura mu buryo butangaje, akaduha kuvuka bushya.

Mu gice cya kabiri, Yohana atubwira ko benshi bizeraga iyo Yesu yakoraga ibitangaza, ariko ntibamukurikire. Kandi kuko batiyemezaga kubana nawe, nawe ntabwo yiyemezaga kubana nabo. Hariho ubwoko bwo kwizera butandukanye: ntabwo buri

ikitwa kwizera cyose ari ukwizera gukiza. Abenshi bari bafite ukwizera ko mu bitekerezo gusa, nta kwizera ko kumukurikira. No mu gice cya kabiri, Yesu yavuze iby'urupfu rwe no kuzuka ku munsu wa gatatu.

Muri Yohana 3, Nikodemu, umwigisha mukuru yasanze Yesu mu ijoro kugira ngo amubaze ibibazo. Yesu yabwiye uyu mwigisha ko uburyo bwonyine bwo kubona ubwami bw'Imana ari ukubanza kuvuka ubwa kabiri. Abavuka ubwa kabiri nibo bashobora kwemera Yesu nk'Umwami wabo. Inzira yo kuboneramo uku kuvuka ubwa kabiri ni kubwo kwizera. Yesu yabisobanuye neza muri iki kiganiro yagiranye n'umwigisha ko yari Imana, yari Umwana w'ikinege w'Imana, kandi ko twakizwa, twavuka ubwa kabiri ari uko tumwizeye. Iyo tubyawe ubwa kabiri mu mwuka, nibwo twemera Imana nk'Umwami wacu.

1. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Dushingiye ku Butumwa bwiza bwanditswe na Yohana, tubona ko igitangaza cya mbere Yesu yakoze yagikoreye mu biro by'ubukwe.

2. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Intego y'ibitangaza bya Yesu yarimo no kugaragaza icyubahiro cye no gutuma abantu bamwizera.
3. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Mu byanditswe, vino akenshi ni ikimenyetso cy'umunezero.
4. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Mu byanditswe, amazi akenshi ni ikimenyetso cy'ijambo ry'Imana.
5. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Ibyo twizeye, turabikora. Ibindi byose ni amagambo y'idini gusa.
Cyeretse nibihindurwa, naho ubundi urasabwa guhitamo igisubizo imwe cya buri kibazo.
6. Dukoresheje igitangaza cyo mu bukwe bw'i Kana nk'ikimenyetso gusa cyangwa urugero rwo kuvuka ubwa kabiri, shyira ku murongo izi nzego, ukuntu zikurikirana:
 - ___ Kwemerera kuvuka ubwa kabiri kugahindura imibano yawe
 - ___ Kwatura ko utaravuka ubwa kabiri
 - ___ Gushyira ijambo ry'Imana mu bikorwa.
 - ___ Kuzuzwa ibyanditswe mu gikoresho cyawe
7. Kuki Nikodemu yasanze Yesu ngo amubaze ibibazo?
 - a. Yashimishijwe n'ibyo yabonye Yesu akora maze ashaka

- kumva inyigisho ze.
- b. Yashakaga gutega Yesu umutego ngo avuge ibitari byo.
 - c. Yashakaga gufata amagambo ya Yesu mu mutwe maze ngo ayabwirize abandi, abeshya ko ari we nkomoko y'ubwoko butumwa bukomeye.
 - d. Yatumwe n'abakuru b'i Yerusalemu kugira ngo amuneke.
8. Ni kimenyetso ki Yesu yasezeranije gutanga muri Yohana kizemeza ko yari Imana?
- a. Yasezrnsije guha abantu bose amahoro.
 - b. Yasezeranije gukiza no guha ubutunzi abantu bose.
 - c. Ko azapfa akazuka nyuma y'iminsi itatu.
 - d. Yasezeranije ko azakora ibitangaza byinshi.
9. Yesu yavuze ko umuntu agomba gukora iki kugira ngo abone ubwami bw'Imana?
- a. Kumvira amategeko
 - b. Gufata mu mutwe ukuri
 - c. Kugurisha ibyo atunze byose
 - d. Kuvuka ubwa kabiri
10. Kuvuka ubwa kabiri bivuze iki?
- a. Kongera kuba uruhinja.
 - b. Guhindura idini.
 - c. Kuvuka mu mwuka aho Imana iba Umwami.
 - d. Gupfa ukagaruka ku isi nk'undi muntu cyangwa mu yindi shusho.
11. Ni gute tuvuka ubwa kabiri?
- a. Kwigana Yesu.
 - b. Kwizera Yesu.
 - c. Kuba intungane.
 - d. Kwitandukanya n'isi.
12. Yesu ni nde muri Yohana igice cya 3? (*Hitamo ibyo ubona*

ko ari ibisubizo byose)

- a. Umwana w'Imana
- b. Umukiza watanzwe n'Imana wenyine
- c. Igisubizo cy'Imana cyonyine
- d. Umucyo waturutse ku Mana
- e. Kristo wasezeranijwe, Mesiya.
- f. Ugomba gushyirwa kumugaraba.

Haba hari ibibazo ufite mu buzima bwawe ukeneye ko Yesu ahindura ibyishimo nk'uko yahinduye amazi vino? Niba ubifite, ni ibihe? Ni iki ukeneye kugira ngo umwiyegurire uyu muni?

Waba warabonye imana nk'Umwami maze ukajya mu bwami bwayo? Niba bitaraba, ubwo ntabwo uravuka ubwa kabiri, dushingiye kubavuzwe na Yesu. Haba hari ikintu kirimo kukubuzza kwizera Yesu nk'impano y'Imana yaguhesha agakiza k'iteka ryose? Yesu arimo kukubwira iki?

Imana ishimwe ko yahaye ubugingo bushya abayizewe bese. Yisabe kugira ngo igushoboze kuyimenya

nk'Umwami n'Umutware muri buri gice cy'ubuzima bwawe bwose. Saba Imana kugushoboza kumvira ijambo ryayo buri muni.

Kujya Imuhengeri

1. Ni buryo ki igitangaza cya mbere Yesu yakoreye mu bukwe (Igice cya 2) ikimenyetso cy'inze ennye zigize igikorwa cyo kuvuka ubwa kabiri, kandi ni gute ayo mahame ane yakoresheye mu guhemburwa mu mwuka kw'abavutse ubwa kabiri?

2. Igice cya kabiri n'icya gatatu by'igitabo cya Yohana bisubiza bite ibibazo bitatu bigira biti, "Yesu ni nde?", Kwizera ni iki?", na Ubuzima ni iki"? (Ibando kuri Yohana 2:18-25; 3:14-19)

3. Ni gute twashyira mu bikorwa ubutumwa dukura mu kuba Nikodemu yarasanze Yesu abitewe n'uko yashimishijwe n'ibyo yabonye Yesu akora ndetse ashaka kumva ibyo Yesu yavugaga?

4. Dushingiye ku byo Yesu yabwiye Nikodemu mu murongo

wa 3 na 5, ubona ko intego yo gukizwa ari iyihe?

- _____

5. Ubwami bw'Imana ni iki, tububona dute muri iki gihe, kandi tubujyamo dute? (Soma 1 Abakorinto 12:3; 2 Abakorinto 5:17,18)

 6. Dushingiye ku ijambo ry'imyemerere rikomeye cyane Yesu (3:14-19), ni nde uzacirwaho iteka ndetse kuki bazacirwaho iteka? Kandi ni nde uzakizwa ndetse kuki ari bo bazakizwa? (Soma 2 Abakorinto 5:18,19)

 7. Ni iki Yesu arimo kugerageza kubwira Nikodemu muri Yohana 3:14 igihe yamubwiraga inzoka yo mu butayu mu Kubara 12:8?

Umugore wari ku Iriba

Igice cya 9

Inyigisho y'Amajwi: Isezerano Rishya #27

Intego: Kumenya uko Yesu yafashije abantu mu Butumwa bwiza bwanditswe na Yohana no kurushaho gusobanukirwa kuvuka ubwa kabiri.

“Yesu aramusubiza ati “Umuntu wese unywa aya mazi azongera kugira inyota, ariko unywa amazi nzamuha ntazagira inyota rwose iteka ryose, ahubwo amazi nzamuha azamuhindukiramo isoko y’amazi idudubiza kugeza mu bugingo buhora. Imana ni Umwuka n’abayisenga bakwiriye kuyisenga mu kuri no mu mwuka.” Yohana 4:13-14, 24

Muri Yohana 4 tuhabona urundi rugero wavutse ubwa kabiri asubiza Yesu neza. Yesu yahuye n’Umusamariyakazi ku iriba maze Yesu amuha amazi yamumara inyota burundu, amazi y’ukuri kwe n’ubugingo bwe. Uyu mugore ntabwo yemeye ayo mazi yahawe na Yesu gusa, ahubwo yabereye isoko y’amazi abandi baza bakanywaho. Mu yandi magambo, yavutse ubwa kabiri maze yereka abantu bo mu mudugudu w’iwabo uko babona ubugingo buhora bakiriye Yesu mu bugingo bwabo.

Mu gice gikurikiraho, Yesu yakijije umugabo ku Isabato, maze abwira uwo mugabo kubyuka agazinga umusambi we

yaryamagaho akagenda, kandi ibi byari binyuranye n’amategeko y’abakuru b’idini. Iki gitangaza cyo gukira cyabaye imbarutso y’ikiganiro gikomeye hagati ya Yesu n’abo bakuru, kandi gikomerezwa mu bice byinshi by’Ubutumwa bwiza bwanditswe na Yohana. Muri iki kiganiro yagiranye n’abayobozi b’Abayuda, hari amagambo Yesu yavuze akomeye, yivuga ko ari Umwana w’Imana, ko akora ibyakorwa n’Imana gusa kandi ko ibyanditswe bimuhama. Amagambo yababwiye yatumye abantu bagira amahitamo abiri, ariyo: kumwemera cyangwa kumwanga. Uyu munsu natwe tugira ayo mahito yombi iyo dusomye amagambo ye.

1. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Abayuda n’Abasamariya bari baturanye kandi bakundanaga nk’abavandimwe.
2. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu yagaragaje ko yangaga abo mu bundi bwoko kimwe nk’abandi bantu.
3. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu yabwiye umugore wok u iriba nk’iby yabwiye Nikodemu. Yabigenjeje kimwe mu bantu bose.
4. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Umugore wari ku iriba yahindutse burundu nyuma yo guhura na Yesu.

Cyeretse nibihindurwa naho ubundiurasabwa guhitamo igisubizo kimwe cya buri kibazo.

5. Yesu yagaragaje bintu bimuranga mu kiganiro yagiranye n’umugore ku iriba? (*Hitamo ibyo ubona ko ari ibisubizo byose*)
 - a. Guciraho iteka
 - b. Kwanga abo mu bundi bwoko
 - c. Kugenzura
 - d. Kwitwararika
 - e. Kwemera icyaha
 - f. Kwakira abantu
6. Ni ibihe muri ibi Yesu yavuze mu kiganiro yagiranye n’umugore ku iriba?
 - a. Ikibazo cye
 - b. Igisubizo cye
 - c. Umucunguzi we
 - d. Byose
7. Ni iki Yesu yabwiye umugore ko amusaba?
 - a. Icy kunywa
 - b. Umugabo mushya
 - c. Amazi y’ubugingo
 - d. Undi mwuga
8. Ni iki Yesu yabajije umugabo wari ku kidendezi cy’amazi cy’i Betesida?
 - a. “Kuki Imana irimo kuguhanisha iyi ndwara?”
 - b. “Urashaka gukira?”
 - c. “Ninkukiza, uransezeranye ko uzajya witwara neza?”
 - d. “Witeguye gutanga ibingana iki kugira ngo ukire?”
9. Kuki abakuru b’idini barakariye Yesu kuko yakijije umugabo wari ikimuga?
 - a. Kuko yamukijije ku muni w’Isabato.
 - b. Baumvaga ko uwo mugabo agomba kuguma ari ikimuga.
 - c. Nibo bonyine bari bemerewe gukiza abantu.
 - d. Batekerezaga ko uwo mugabo yabeshyaga ko ari ikimuga. Bivuze ko Yesu atigeze amukiza.
10. Kuki Yesu yakijije umwe wenyine muri benshi bari ku kidendezi cy’i Betesida?
 - a. Yesu yakizaga uwari ahamaze igihe kirekire cyane kurusha abandi.
 - b. Uyu mugabo ubanza ari we wenyine wari urambiwe no kuba ku kidendezi.
 - c. Ntabwo Yesu yashoboraga gukiza bose.
 - d. Ntabwo Yesu yashakaga guteza impaka hagati ye n’bakuru b’idini.
11. Ikidendezi cy’i Betesida gihagarariye iki?
 - a. Yesu nk’amazi y’ubugingo
 - b. Iyi si yuzuyemo ibibazo
 - c. Ahantu hose n’ibintu byose dushakamo gukira
 - d. Ko kugira ngo dukizwe tugomba kuba ahantu hakwiriye mu gihe gikwiriye.
12. Ni hehe twakura ubugingo buhoraho?
 - a. Ku kidendezi cy’i Betesida
 - b. Mu bukirantsi bwacu
 - c. Mu buvuzi bw’indwara zo mu mutwe
 - d. Mu butunzi
 - e. Mu bugingo buzira indwara
 - f. Mu mibano n’abandi
 - g. Mu munezero no mu kugubwa neza
 - h. Muri Yesu gusa

13. Iyo dusuzumye ibyanditswe, ni iki tugomba kwanzura kuri Yesu?

- Ko Yesu ari umunyabinyoma cyangwa umunyagicuri, cyangwa yari uwo wo yavuze ko ari- Imana.
- Yesu yari umuntu mwiza cyane, nuko rero agomba kutubera icyitegererezo.
- Yesu yari umuhanuzi watumwe n’Imana kugira ngo atubwire uko twabona ubugingo buhoraho.
- Yesu yari umuntu utarabayeho wagerageje kwigisha abantu imyitwarire myiza.

Unyotera iki? Ni buryo ki Yesu yakumara inyota? Ni gute waba umugezi w’amazi y’ubugingo mae ugafasha abandi kumarwa inyota muri Yesu?

Imana ishimwe kuko Yesu ari we byiringiro byacu byonyine kandi ko itazemera ko duhazwa n’ibindi byiringiro bitenguha. Yisabe ko yakuzuza neza muri uwo mubano ufitaye nayo ndetse iguhe amahirwe yo abandi bantu ibyo byiringiro.

Kujya Imuhengeri

- Ubwo Yesu yarimo kunyura muri Samariya akomeza, yakoresheje ngamba ki zo kugeza ubutumwa bwiza kuri Samariya yose nyuma yo kuhanyura agenda? (Zigereranye n’ingamba yakoresheje ubwo yarimo kunyura i Yeriko nk’uko byanditswe muri Luka 19)

- Ni butumwa ki ukura muri aya magambo “gusoma rimwe ku mazi y’ubugingo yatubera isoko y’amazi abandi bantu baza bakanywaho”?

- Ni gute twashyira mu bikorwa icyo mu buryo bwose ubona ko ariwo murongo mukuru muri iki kiganiro, ugira uti “

28, “Nuko uwo mugore asiga ikibindi cye, aragenda ajya mu mudugudu abwira abantu ati, nimuze murebe umuntu....” Muri uwo muco wabo, kuki umugore yabwiye abagabo bo mu murwa w’iwabo ibya Yesu?

- Ni gute twashyira mu bikorwa amagambo Yesu yabwiye

abigishwa be kugira ngo barebe hejuru mbere yuko bareba ibisarurwa (uyu mugore), byareze cyane kandi byiteguye gusarurwa?

5. Ubwo igice cya 5 gishimangira ko hari abantu benshi ku kidendezi cy'i Betesida, kuki Yesu yakijije wa mugabo, kandi ni gute iki gikorwa yakoze cyari ingenzi cyane mu murimo we?
-
-

6. Iki gitangaza nicyo cyabaye imbarutso y'ikiganiro kibi gikomeye Yesu yagiranye n'abakuru b'idini, cyimurirwa ndete kigakomerezwa mu gice cya munani cyose. Andika urutonde rw'ibintu bitandukanye Yesu yivuzeho muri ibi bice bine byose, maze nurangiza usubize iki kibazo kigira kiti, "Yesu ni nde?"
-
-

7. Nyuma yo kwandika urwo rutonde, mbese wowe ubu Yesu umwita nde? Ni umunyabinyoma, umunyagicuri cyangwa Umwami?
-
-

Nta Bushake bwo Kuza Mufite

Igice cya 10 **Inyigisho y'Amajwi: Isezerano Rishya #28**

Intego: Gusobanukirwa imiterere yo kwizera kuzima n'uko twakwitwara neza mu nyigisho ya Yesu.

“Ni ukuri, ni ukuri, ndababwira yuko uwumva ijambo ryanjye akizera uwantumye, aba afite ubugingo buhoraho kandi ntazacirwaho iteka, ahubwo aba avuye mu rupfu ageze mu bugingo. . . . Murondora mu byanditswe, kuko mwibwira ko muri byo arimo mufite ubugingo buhoraho, kandi ari byo bimpamya. Nyamara mwanze kuza aho ndi, ngo muhabwe ubugingo.” Yohana 5:24, 39-40

“Ni ukuri, ni ukuri, ndababwira yuko uwizera ari we ufite ubugingo buhoraho. Ni jye mutsima w'ubugingo....Ni jye mutsima muzima wavuye mu ijuru. Umuntu narya uwo mutsima azabaho iteka ryose, kandi umutsima nzatanga ku bw'abari mu isi kugira ngo babone ubugingo, ni umubiri wanjye.” Yohana 6:47-48, 51

Nyuma yo gukiza umugabo w'ikimuga wari ku kidendezi cy'i Betesida no kugira ibyo yivugaho bikomeye, Yesu yabwiye abakuru b'idini ko babonye ibihamya bihagije byo kumwemera nk'Umwana w'Imana, Mesiya wasezeranijwe. Yavuze ko

Mose, Yohana Umubatiza, ijwi ryumvikanye riturutse mu ijuru, n'ibyangirirwa byose bihamya ibyo yivuzeho byose.

Nyuma y'igitangaza cyo kugaburira abantu 5,000, Yesu yabwirije kimwe mu bibwiriza bigoye cyane gusobanukirwa, cyitwa "Ikiganiro cy'Umutsima w'Ubugingo." Yavuze ko amagambo ye ari Umwuka n'ubugingo, ko ari we mutsima muzima waturutse mu ijuru, kandi ko abarya umubiri we bakanywa amaraso ye ari bo babona ubugingo buhoraho. Avuga ibyo, Yesu yarimo kuvuga ko abashaka ubugingo bagomba kwemera ibyo yigishije byose, babishyire mu bugingo bwabo kandi bagomba kwemera ubusobanuro bw'urupfu rwe rwo ku musaraba.

Abenshi mu bamwumvaga bose ntabwo bashoboraga kumenya icyo arimo kuvuga. Aya magambo yari akomeye kuyemera ku buryo benshi mu bigishwa be bamuteye umugongo baragenda. Ariko abari inkoramutima ze, abigishwa be 12, biyemeje kugumana nawe.

Yesu ntabwo yigishije ko tugomba gusobanukirwa ibyo avuga byose mbere yuko tumwumvira. Yavuze ko uzamusanga wese afite ubushake bwo gukora ibyo avuga niwe uzamenya ko inyigisho ze zituruka kwa Data.

1. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Abakuru b'idini banejewe cyane no kubona igitangaza cyo gukira ubwo Yesu yabwiraga umugabo wari umaranye ubumuga imyaka 38 ati terura uburiri bwawe maze ugende.
2. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu ntabwo yigeze avuga ko akomeye.
3. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu yavuze ko ubutware bwose yabuhaye n'Imana.

4. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Nubwo abenshi mu bakuru b'idini bahakanyaga Yesu, hari abandi bantu benshi bamwemeraga nka Mesiya, Umwana w'Imana.
5. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Abakuru b'idini bo mu gihe cya Yesu bari basobanukiwe Bibiliya neza.

Cyeretse nibhindurwa, naho ubundi urasabwa guhitamo igisubizo kimwe cya buri kibazo.

6. Ni mpamvu ki nyamukuru yatemywe abakuru b'idini barwanya na Yesu?
 - a. Nta bihamya bihagije bari bafite kugira ngo bamwemere.

- b. Ntabwo bashakaga kumwemera, bityo rero birengagiza ibihamya.
 - c. Yajyaga abarakaza cyane ku buryo batashoboraga kumwemera.
 - d. Bari injiji ku buryo batashoboraga gusobanukirwa ibyo avuze, niyo bageragezaga cyane.
7. Abakuru b'idini bari bakeneye urushya rwa nde kugira ngo bamwemere?
- a. Uruhushya rw'Imana
 - b. Buri umwe yari akeneye uruhushya rwa bagenzi be
 - c. Uruhushya rwa'abantu basanzwe
 - d. Nta ruhushya rw'umuntu bari bakeneye
8. Kuki abantu benshi bateye Yesu umugongo nyuma yo kubabwira "kurya Umubiri we" no kunywa Amaraso ye"?
- a. Amagambo ye yari aruhije kuyumva ndetse yumvikanye ko asebeje.
 - b. Ibyo yasabaga kugira ngo bumvire byari biruhije kubikora.
 - c. Yanyuraniye n'amategeko y'Imana, ubwo rero abantu bose batekereje ko ari umuhanuzi w'ibinyoma.
 - d. Bari bagiye kubwira inshuti zabo ubutumwa bwiza bamwumvise avuga.
9. Imana idusaba kugira kwizera kumeze gute?
- a. Kwizera iyo tubonye igitangaza gusa
 - b. Kwizera icyo tubwiwe na buri muntu
 - c. Kwizera iyo dusobanukiwe ibyo yavuze gusa.
 - d. Kwizera niyo twaba tutasobanukiwe ibyo yavuze.
10. Yesu yavuze ko inyigisho ze zaturutse he?
- a. Mu bitekerezo bye
 - b. Mu mashuri menshi afite

- c. Mu nama z'abigishwa be
- d. Ku Mana

Haba hari ikintu utasobanukiwe Imana yakubwiye ariko ukaba uzi ugomba kuyumvira? Niba gihari, ni iki? Ni iki ishaka ko ukora? Utekereza ko Imana izakora iki nuyumvira?

Shimira Imana ko yakwihishuriye, yagushishuriye ubushake bwayo n'inzira zayo. Yisabe kugira ngo iguhe umutima wumvira n'ibitekerezo bisobanukirwa ijamba ryayo. Saba Imaa imbaraga n'ubwenge byo gukora ibyo iguhamagarira gukora byose.

Kujya Imuhengeri

1. Nyuma yo kwandika urutonde rw'ibihamya bitandukanye aba bakuru b'idini babonye byahamije ibyo Kristo yivuzeho, yababwiye ko banze kumusanga kuko ari bushake bari bafite bwo kumusanga. (5: 39, 40) Ni gute

twashyira uku kuri mu bikorwa mu buzima bwacu?

2. Kuki umuyobozi mu itorero ukomeye cyane ku isi witwa Oswald Chambers yavugaga ko iyo mirongo ivuzwe ari yo yafasha umuntu wese gusobanukirwa Bibiliyayose?

3. Ni gute twashyira mu bikorwa ukuri ko abantu nk'Abafarisayo, bari intiti z'ibyanditswe, batagira ubushake bwo gusanga Yesu?

4. Kuki kugaburira imiryango ishonje 5,000 ari cyo gitangaza cyonyine cyanditswe mu bitabo by'Ubutumwa bwiza byose?

5. Ni gute iki gitangaza ari "Umugani w'Iyerekwari ry'Ubumisyoneri bwa Yesu Kristo?"

6. Ni gute twashyira mu bikorwa ukuri ko Yesu yashyize abigishwa be hagati ye n'ibyo yashakaga guha abantu (ni ikimenyesto cy'isi) ubwo yanyuzaga igitangaza mu biganza

byabo ngo bakigeze ku miryango yari ishonje?

7. Ni butumwa ki ubona mu kibazo kigira kiti, "Kwizera ni iki?" kigaragazwa n'uko n'ubwo abigishwa benshi bateye Yesu umugongo ubwo yababwiraga amagambo akomeye cyane y'Umutsima, intumwa ze nka Petero ntabwo zigeze zimutera umugongo, nubwo zitasobanukiwe iby'icyo kiganiro?

Amagambo Atatu Yo Kuvuka Ubwa Kabiri

Igice cya 11

Inyigisho y'Amajwi: Isezerano Rishya #29

Intego: Gusobanukirwa amakimbirane Yesu yagiranye n'abakuru b'idini no kumumenya nk'Umucyo w'isi, Umwungeri mwiza, kuzuka n'Ubugingo.

“Yesu yongera kubabwira ati “Ni jye mucyo w’isi. Unkurikira ntazagenda mu mwijima na hato, ahubwo azaba afite umucyo w’ubugingo....Nuko Yesu abwira Abayuda bamwemeye ati “Nimuguma mu ijamba ryanjye muzaba abigishwa banjye nyakuri, namwe muzamenya ukuri kandi ukuri ni ko kuzababātūra.” Yohana 8:12, 31-32

“Ni jye rembo, umuntu niyinjira muri jye azakizwa, azinjira asohoke kandi azabona urwuri. 10Umujura ntazanwa n’ikindi keretse kwiba no kwica no kurimbura, ariko jyeweho nazanywe no kugira ngo zibone ubugingo, ndetse ngo zibone bwinshi.” Yohana 10:9-10

“Yesu aramubwira ati “Ni jye kuzuka n’ubugingo, unyizera naho yaba yarapfuye azabaho, kandi umuntu wese ukiriho unyizera ntazapfa iteka ryose. Mbese wizeye ibyo?” Yohana 11:25-26

Nyuma yo kubabarira umugore wafatiwe mu cyaha cy’ubusambanyi, Yesu yabwiye nabi abakuru b’idini, abita “abana b’umwanzi.” Bamwe muri bo bemeye Yesu maze abemeza ko ukuri kuzababatura bakaba ab’umudendezo. Nyuma yo guhumura uwari impumyi, Yesu yabwirije avuga ko ariwe mucyo w’isi. Benshi mu bakuru b’idini batekereje ko

yarimo kubarega kumwanga, we mucyo, kugira ngo bagume mu byaha byabo. Yabasobanuriye ko amurikira abo bose bazi ko ari impumyi. Yesu yigereraniye n’umwungeri mwiza kandi abwira abayoboze be ko intama ze zumva ijwi rye. Yesu yabahamirije ko yarinda intama ze ikibi cyose kuko ari we rembo rizima ry’intama ze.

Kimwe mu bitangaza bikomeye cyane bya Yesu yagikoze ubwo yemereraga abantu batatu guhura n’ibibazo bibiri bikuru bitagira igisubizo mu isi, ari byo indwara n’urupfu. Yashakaga ko inshuti ze Mariya, Marita na Lazaro n’abandi bose basomye inkuru yabo kumenya ko yatsinze urupfu ndetse afite urufunguzo rw’ubugingo buhoraho. Abizera Yesu kandi bakagirana umubano nawe ntabwo bazapfa.

1. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu ntabwo yigeze ahakana ko umugore wafatiwe mu cyanha cy’ubusambanyi yakoze cicyaha, ahubwo yamugiriye impuhwe.
2. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Imana ntabwo ijya yibagirwa ko turi abanyabyaha, ahubwo ihitamo kwibagirwa ibyaha byacu.

3. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu yavuze ko abantu bose baturutse mu ijuru kandi bazasubira mu ijuru.
4. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Nubwo Yesu yahoraga avuga ukuri, nta muntu yigeze abwira nabi.

Cyeretse nibhindurwa, naho ubundi urasabwa guhitamo igisubizo kimwe gusa cya buri kibazo.

5. Kurikiranya izi nzego zo kuvuka ubwa kabiri nk'uko zikurikirana:
 - EUBeho UBuzima
 - Kurikira
 - Izera
6. Ni iki Yesu yavuze ubwo yagiraga ati, “Mbere yuko Aburahamu avuka, ndiho”?
 - a. Ko yari ubugingo bushaje bwabayeho ibihe byinshi bitandukanye
 - b. Ko yari Imana, bivuze ko yabayeho mbere ya byose kandi azakomeza kubaho na nyuma ya byose.
 - c. Ko yari azi Isezzerano rya Kera cyane nk'uwabayeho muri icyo gihe.

- d. Ko igihe ari ikinyoma kandi nta cyo kibwiye abajijutse.
7. Dushingiye kubyavuzwe na Yesu, tubona ari iki cyatumye umugabo w'impumyi avukana ubumuga bwo kutabona?
 - a. Cyari igihano kuko yari afite kamere y'ibyaha.
 - b. Ababyeyi be bari baracumuye maze aravumwa.
 - c. Hari umuntu yari yarateye guhuma amaso, icyo rero kikaba cyari igihano cye.
 - d. Imana yashakaga kugaragariza imbaraga zayo mu buzima bw'uyu mugabo
8. Ni iki Yesu yari ashatse kuvuga ubwo yagira ati, “Nijye Mucyo w'Isi”? (*Hitamo ibyo ubona ko ari ukuri byose*)
 - a. Ko ari nta cyaha cyangwa umwijima muri we; ni Imana.
 - b. Ko ahumura impumyi zo mu mwuka.
 - c. Ko adukuramo umwijima uterwa n'ibyaha.
 - d. Umucyo we n'ubugingo bwe birasira umucyo mu buzima bwacu bw'ibyaha.
9. Mbese bitubwiye iki kuba Yesu ari we rembo ry'intama? (*Hitamo ibyo ubona ko ari ukuri byose*)
 - a. Ko amategeko ye atugumisha ataduha umudendezo wo gukora ibyo dushaka.
 - b. Ko ari we nzira yonyine yatugeza mu bwami bw'Imana.
 - c. Ko ashaka kudutandukanya n'isi kugira ngo itatuyobora kandi natwe ntityobore abandi.
 - d. Ko aturinda abagizi ba nabi.
 - e. Ko arinda abo adashaka kujya mu bwami bwe.
10. Kuki Yesu yagumye aho yari nyuma yo kumva ko inshuti ye Lazaro arwaye?
 - a. Ntabwo yari azi ko Lazaro arwaye cyane.

- b. Ntabwo yari ababajwe n’uko lazro yapfa kuko urupfu ari ikinyoma gusa.
 - c. Yashakaga kugaragariza abantu ko yanesheje indwara n’urupfu.
 - d. Yashakaga kugerageza gukiriza Lazaro kure ariko ntibyamushobokeye.
11. Ni iki tugomba gukora iyo turimo kunyura mu gihe kiruhije cyane mu buzima bwacu?
- a. Kuguma iruhande rwa Yesu ndetse tugakomeza kumwiringira.
 - b. Kubabazwa n’uko yemeye ko ubabara.
 - c. Kubeshya ko twishimye nubwo tubabaye.
 - d. Kumenya ko inzira za Yesu ari amayobera kuburyo tutashobora kumumenya no kubana nawe.
12. Ni iki Yesu yari ashatse kuvuga ubwo yagiraga ati, “Unyizera wese ntabwo azapfa”?
- a. Ko abamukurikira bese batazigera bapfa nk’abandi.
 - b. Ko abigishwa be bazongera bakabaho bafite imyanya myiza ndetse y’urwego rwo hejuru.
 - c. Ko abamwizeye bese kandi bakamwakira mu buzima bwabo batapfa mu buryo bw’umwuka.
 - d. Nta muntu ubizi. Yabivuze kugira ngo abone abayoboke benshi.

Haba hari ibibazo ufite mu buzima bwawe muri iki gihe? Niba ubifite, ni iki Yesu ashaka ko ukora muri ibyo bibazo byose? Ni iki yaba arimo gukora kugira akwigize bugufi nawe bwe muri ibyo bibazo urimo kunyuramo?

Mbese wari wizera Umucyo w’Isi, mu kuzuka n’ubugingo, muri Yesu? Niba warabikoze, ni gute uko kuri guhindura uko ubayeho? Niba utarabikora, akira Yesu Kristo mu bugingo bwawe uyu muni.

Shima Yesu kuko ari we ukemura ibibazo byo mu buzima bidafiteye igisubizo. Musabe kugira ngo agukemurire ibibazo byawe ndetse agushoboze kumwizera burundu. Musabe kugira ngo akwigize akwegere muri buri mibereho yo mu bugingo bwawe.

Kujya Imuhengeri

1. Ni gute wagereranya ndetse ugashyira mu bikorwa ubutumwa bwo muri Yohana 7:37-39 n’ibyo Yesu yabwiye umugore wari ku iriba ko kunywa ku mazi y’ubugingo rimwe gusa bibera isoko (uyanywa) abandi baza bakanywaho?

2. Dushingiye kubyavuzwe na Yohana 8:30-36, ubona inzego eshatu zo gukizwa ari izihe?

3. Sobanura ndetse uvuge ubutumwa bwavuzwe na Yesu bwo muri Yohana 9:41 aho yagize ati, niyo waba uri impumyi cyangwa udafite umucyo wo mu mwuka na mba, wakora ibyaha.

4. Gereanya ndetse usanisha ubutumwa bwo muri Yohana 10:9 n'ubwo muri Yohana 14:6

5. Nkuko byanditswe muri Yohana gice cya cumi n'icya cumi na kimwe, kuki Yesu yagumye aho yari, bigatuma abantu batatu yakundaga cyane bahura n'ikibazo gikomeye cyane cy'uburwayi n'urupfu kitagira umuti?

6. Vuga ndetse usobanure amabwiriza abiri yatanze na Yesu muri Yohana 11:26, aho dushingira kwemera ko naho twapfa tuzabaho. (Uri muri jye wese kandi akanyizera).

7. Nk'uko byanditswe muri Yohana 12:23-28, Yesu yavuze ko akabuto iyo gatewe mu butaka katakweza imbuto nyinshi cyeretse ari uko kabanje gupfa. Arangije avuga ko yazanywe mu isi n'icyo gihe maze arangije arasenga ati, “Data, ubahisha izina ryawe!” Nigeze kumva iri sengesho rihindurwa ritya ngo, “Data, ubahisha izina ryawe maze unyohereze fagitire cyangwa inyemeza buguzi. Icyo ari cyo cyose Data, wowe ubahisha izina ryawe!” Wari wigera usenga iryo sengesho, cyangwa urumva ubu witeguye kurisenga?

Umwiherezo wa Nyuma wa Gikristo

Igice cya 12

Inyigisho y'Amajwi: Isezerano Rishya #30

Intego: Gusobanukirwa “Ikiganiro cya Yesu cyo mu cyumba cyo Hejuru” no kumenya ukuri kwimbitse yabwiye abigishwa be mu ijoro ryabanjirije kubambwa kwe.

“Ndabaha itegeko rishya ngo mukundane nk’uko nabakunze, mube ari ko namwe mukundana. Ibyo ni byo bose bazabamenyeraho ko muri abigishwa banjye, nimukundana.”
Yohana 13:34-35

“Yesu arababwira ati, “Ni jye nzira n’ukuri n’ubugingo: ntawujya kwa data ntamujiyanye.” Yohana 14:6

“Ariko Umufasha ari we Mwuka Wera, uwo Data azatuma mu izina ryanjye, niwe uzabigisha byose, abibutse ibyo nababwiye byose. Mbasigiye amahoro, amahoro yanjye ndayabahaye. icyakora simbaha nk’uko ab’isi batanga. Imitima yanyu ntihararare kandi ntitye.” Yohana 14:26-27

Ibice bya 13-17 by’Ubutumwa bwiza bwanditswe na Yohana bitubwira ibyo mu ijoro rya nyuma Yesu ari kumwe n’abigishwa be mbere yuko abambwa k’umusaraba. Mu kiganiro kirekire yagiranye n’abigishwa be mu “cyumba cyo hejuru”, Yesu yababwiye ukuri kwinshi kw’ingenzi cyane. Yari yaratangiranye umurimo we “n’umwihereho wa mbere wa Gikristo”, ikibwiriza cye cyo ku Musozi cyo muri Matayo, hanyuma muri Yohana awusozanya “n’umwihereho wa nyuma wa Gikristo.” Iyo nama yatangiye Yesu, Umwami ndetse umwigisha wabo yoza ibirenge by’abigishwa be. Arimo kuganira nabo, yabahaye itegeko rishya ryo gukundana,

abasezeranya ko umubano wabo nawe uzakomeza na nyuma yo kuzamuka kwe bikozwe n’Umwuka Wera azaboherereza, kandi ababwira ko bazera imbuto nibagirana umubano nawe uhoraho. Yigereranije n’umuzabibu ndetse agereranya abigishwa be n’amashami, amashami yera imbuto bitewe n’ubuzima buri mu muzabibu.

Maze mu gice cya 17, ku musozo w’igihe yari kumwe n’abigishwa be, Yesu yasengeye abigishwa be isengesho rirerire. Yesu yarasengeye “amashami” ye, abigishwa be 12 kubw’umurimo bazakora, ndetse n’abazamwizera bose mu bihe byose. Yesu yasengeye itorero rye kugira ngo ribe ubumwe nawe kandi ngo rigire ubumwe hagati muri ryo ndetse ngo rimenyeye kandi rigaragaze urukundo rwaryo.

1. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Ikiganiro cyo mu cyumba cyo Hejuru” ni cyo kiganiro kirekire cyane cyanditswe cyatanzwe na Yesu.
2. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Ubwo Yesu yabwiraga abigishwa be ko agiye gutandukana nabo, yabasabye kujyana nawe.

3. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Yesu yavuze ko buri

mwigishwa we wese azera imbuto.

4. Ni ukuri cyangwa si ukuri? Igihe cye cyo kujya kumusaraba kigeze, Yesu ntabwo yagerageje kwanga kababaro cyangwa urupfu, ahubwo yasabye Imana gusa ko yihesha icyubahiro.

Cyeretse nibihindurwa, naho ubundi urasabwa guhitamo igisubizo kimwe gusa cya buri kibazo.

5. Ni ikihe muri ibi bibazo ubutumwa bwanditswe na Yohana bugerageza gusubiza neza? (*Hitamo ibyo ubona ko ari ibisubizo byose*)
 - a. Yesu ni nde?
 - b. Kwizera ni iki?
 - c. Ubugingo ni iki?
 - d. Yesu azagaruka ryari?
6. Kuki Yesu yogeje ibirenge by'abigishwa be?
 - a. Bari bavuye mu rugendo rwa kure kandi bari bafite umukungugu mwinshi ku birenge byabo.
 - b. Yashakaga kubagaragariza urukundo rwe ndetse akababera urugero rw'ukuntu bagomba gukundana.
 - c. Yagira ngo ashireho umuhango wajya ukorwa buri gihe n'amatorero.
 - d. Nta wuzi impamvu- Bibiliya ntabwo isobanura icyo gikorwa kidasanzwe.
7. Ni irihe "tegeko rishya" Yesu yahaye abigishwa be?
 - a. Gukunda Imana- nubwo iri tegeko ryari rimaze imyaka myinshi cyane ryaratanze.
 - b. Gukunda imiryango yabo n'inshuti zabo- nk'uko abandi

bose babigenza.

- c. Gukundana n'ubwo bari batandukanye cyane kandi batari inshuti ubusanzwe.
 - d. Kujya mu rugendo ngaruka mwaka rw' i Yerualemu.
8. Ni ibihe muri ibi biranga umwigishwa Yesu atubwira mu bice bya 8, 13, na 15 by'Ubutumwa bwiza bwanditswe na Yohana? (*Hitamo ibyo ubona ko ari ukuri byose*)
 - a. Kuguma mu ijamba ry'Imana.
 - b. Gutanga ibyo batunze byose bakabiha abakene.
 - c. Kugira ubushobozi bwo kumenya buhanitse.
 - d. Gukundana
 - e. Kumvira amategeko y'Imana neza
 - f. Kwera imbuto ze
 9. Yesu yavuye ko twabona dute Imana Data?
 - a. Ari uko dupfuye tukajya mu ijuru
 - b. Dusenga ndetse twiyiriza
 - c. Tujijutse gusa
 - d. Twitegereza ubuzima n'umurimo wa Yesu Kristo.
 10. Ni iki twakora kugira ngo dukore umurimo w'Imana?
 - a. Kwiyiriza no gusenga iminsi 40
 - b. Kuba umwe na Yesu n'Umwuka Wera kubwo kwizera.
 - c. Kuba abaziranenge nka Yesu
 - d. Gukora cyane
 11. Kuki abigishwa ba Yesu bagomba kwera imbuto? (*Hitamo ibyo ubona byose ko ari ukuri*)
 - a. Kuko tubona agakiza ari uko tweze imbuto
 - b. Kuko bitabaho ko umwigishwa abura kwera imbuto
 - c. Kwereka isi abigishwa be nyakuri
 - d. Guhesha Imana icyubahiro

- e. Kugaragaza ko Imana idukunda kurusha uko ikunda abandi
 - f. Gutanga umunezero nyakuri
 - g. Kuko yabatoranirije kwera imbuto
 - h. Kuko ari umuzabibu maze abigishwa be bakaba amashami yera imbuto iyo amugumyeho.
12. Ni iki kwera imbuto bikora mu bugingo bwacu? (hitamo ibyo ubona ko ari ukuri byose)
- a. Bidutera kumva hari icyo turusha abandi
 - b. Bizana umunezero.
 - c. Bigaragaza ko turi abigishwa ba Yesu.
 - d. Bituma tuba abanebwe tukarekera aho gukora.

Ni buryo ki Yesu yakubwiye ubutumwa bwe bw'urukundo? Ni buryo ki wakwereka urukundo rwe abandi bantu? Ni iki wakora kugira ngo woze ibirenge by'abandi?

Umwami yaba arimo gusoroma imbuto mu buzima bwawe? Abandi bakubonamo mbuto ki?

Imana ishimwe kuko yatugaragariye urukundo rwayo, kuko yadusezeranije ko tuzabana nayo iteka ryose, ndetse

n'Umwuka Wera yaduhaye ngo abane natwe kandi muri twe. Saba Imana kugira ngo ijye ikomeza kukuzuzwa Umwuka Wera, igushoboze kwereka abandi urukundo rw'Imana, no kwera imbuto ze mu bugingo bwe. Saba Imana kugira ngo igushoboze kumenya amahoro aturuka mu kuyimenya no kuyikurikira.

Kujya Imuhengeri

1. Ni gute twebwe ubwacu twashyira mu bikorwa ibyo Yesu yabwiye abigishwa be byerekeye ku kuba umubano we nabo uzarushaho kuba mwiza nyuma yo gusubira mu ijuru kurusha uko yari kumwe nabo mu isi? (Ite ku kibazo Yuda yabajije n'igisubizo cya Yesu yamusubije cyo mu 14:22-23)

2. Ni gute twasanisha ndetse tugashyira mu bikorwa igisobanuro Yesu yatanze asobanura icyatumye yoza ibirenge by'intumwa ze mu gice cya 13:12-15, n'itegeko Rishya yabahaye ryo mu gice cya 13:34-35?

3. Dushingiye ku mirongo 16 ya mbere yo mu gice cya 15, tubona ko ari buryo ki tugomba gushyira mu bikorwa impamvu esheshatu zatumye Yesu abwira abigishwa be ko

bagomba kwera imbuto?

4. Ni gute tugomba gushyira mu bikorwa inzego ennye zitandkanye z’urugero rw’Umuzabibu n’amashami rwatanzwe na Yesu? (Umuzabibu, amashami, imbuto, na Nyir’umurima waganya amahage)

5. Ni gute wowe bwite washyira mu bikorwa mu buzima bwawe ubutumwa bwo muri Yohana 15:16?

6. Dushingiye ku gice cya 16, ubona ko uruhare n’inshingano y’Umwuka Wera ari iyihe?

7. Ni butumwa ki twese twakura muri Yohana 17:4 maze tukabushyira mu bikorwa mu buzima bwacu? (Itegereze Yohana 4:34; 9:4; 19:30)
